

Előterjesztés Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. november 7. napján tartandó közmeghallgatására

**Beszámoló a község környezeti állapotáról
2021/2022**

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

51. § (3) bekezdés: „A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

1. Környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása, helyi hatáskörben lévő környezetvédelmi feladatok ellátása

Polgármesteri hatáskörben, mivel a településen szmoghelyzet kialakulásával nem kell számolni, füstködriadót a polgármester nem rendelt el. Zaj és rezgésvédelmi ügyben az előző beszámoló óta eltelt időszakban nem született határértéket megállapító határozat.

2. Környezetvédelem helyi szabályozása

2.1. A helyi környezet védelméről Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2004 (V.1.) számú rendeletet alkotta, melynek legutolsó módosítása 2021. január 1-től hatályos. A rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának tapasztalatai:

2.1.1. „4. § (3) Az épületbontásból kikerülő vagy egyéb építési törmeléknek számító hulladékot, valamint a közterületen felhalmozódott törmelékot, az építés, bontás befejezése után a tulajdonos, illetve az előidéző köteles haladéktalanul elhordani, illetve elhordatni, engedéllyel rendelkező hulladéklerakó telepre.”

Ismétlődő probléma, hogy építési-bontási, felújításból származó hulladék közterületen, külterületen kerül elhelyezésre. Az NHSZ gyöngyösi hulladékudvarában az ilyen jellegű hulladékok 250 kg/év/ingatlan mennyiségig elhelyezhetőek, ezen felül a gyöngyössolymosi kőbányában mint inert hulladék lerakó helyen elhelyezhetőek.

A Büntető Törvénykönyv 248. §-a az alábbiak szerint rendeli büntetni az ilyen cselekményeket:

„(2) Aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen

a) az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére alkalmas vagy

b) jelentős mennyiségű

hulladékot elhelyez, büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) veszélyes hulladéokra,

b) különösen jelentős mennyiségű hulladékra, vagy

c) különös visszaesőként

követik el.”

A Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály 3 esetben kereste meg az önkormányzatot, hogy a külterületen, önkormányzati tulajdonú ingatlanon, ismeretlen személy által elhelyezett hulladékot szállítsa el. A hulladék elszállítása 2 esetben megtörtént, 1 esetben a hulladék elhelyezésének megszervezése elkezdődött.

2.1.2. „5. § (3) Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni a házhoz vagy telekhez kapcsolódó

járdaszakasz és nyílt vízelvezetésű árok, vagy a zöld sáv teljes területének a tisztán tartásáról, gyommentesítéséről, a járda (járda hiányában 1,5 m széles sáv) és a járműsáv közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztán tartásáról, szeméntmentesítéséről, síkosságmentesítéséről. Az ingatlan tulajdonosa köteles az ingatlant határoló gyalogút (járda) mellett felburjánzó gaz irtására is (gyommentesítés) oly módon, hogy az útburkolat ne károsodjon. Az összesöpört szemetet háztartási szemétként kell kezelni.

(4) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) a nyílt vízelvezetésű árokban köteles a vízelvezetést a levágott fű, gaz összegyűjtésével, az iszap és hordalék kitakarításával biztosítani.”

„16. § (3) Az ingatlant határoló gyalogút, járda melletti zöldterület, árok, útpadka füvének nyírása, illetve kaszálása az ingatlan tulajdonosának, kezelőjének, használójának feladata. A kaszálásból, nyírásból származó növényi hulladékot köteles összegyűjteni, elszállítani (ömlesztve vagy zsákos állapotban).”

A Gyöngyöstarjáni Közös Önkormányzati Hivatal községüzemeltetési ügyintézője közterület ellenőrzés során ellenőrzi a rendelet betartását, 2022-ben az ingatlantulajdonosok részére 4 esetben küldött figyelmeztetést az önkormányzati rendelet betartására, melyet követően az ingatlantulajdonosok kötelezettségüket teljesítették.

2.1.3. „21. § Belterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata tilos.

22. § Külterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata 22 és 6 óra között tilos. 6 és 22 óra között a gázüzemű üzemi zajforrás belterület felé nem irányítható.”

A lakosság és a mezőgazdasági termelők között konfliktust jelent betakarítás, szüret előtti időszakban a vadak gázüzemű berendezéssel történő riasztása. Az önkormányzat szabályozása ezek használatát lehetővé teszi, de az éjszakai használatot kizárja.

2.1.4 Az Önkormányzat környezetvédelmi alapja

2021-ben 365 760 Ft bevétele származott a környezetvédelmi alapnak talajterhelési díjból, melyet az önkormányzat ár- és belvízvédelmi feladatokra valamint közutak felújítására fordított.

2.2. A veszélyhelyzet idején az önkormányzat felhatalmazást kapott az avar és kerti hulladék égetésének önkormányzati rendeletben szabályozására, ez a szabályozási lehetőség később visszakerült a környezetvédelmi törvénybe is. A Képviselő-testület ezt a rendeletet megalkotta, de emellett a zöldhulladékgyűjtéssel biztosítja az avar és kerti hulladék környezetterheléstől mentes elszállítását is. A tapasztalatok szerint sokan az elszállítás lehetőségével élnek is, de még gyakran előfordul, hogy az erre kijelölt hétfői napon az égetésből származó füst a község domborzati adottságai miatt megüledik.

3. Környezetvédelmi követelmények érvényesítése az önkormányzat fejlesztései során

Az önkormányzat 2021. évre fejezi be a polgármesteri hivatal, a művelődési ház és az általános iskola energetikai korszerűsítését, mely során az épületek energiafelhasználásának csökkentésével a CO₂-kibocsátás is csökken.

4. Önkormányzat vagy társulása által megszervezett közszolgáltatások

4.1 Ivóvíz- és szennyvízhálózat üzemeltetése

Az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés biztosítása önkormányzati feladat, az ivóvíz és szennyvízhálózat tulajdonosa a Gyöngyös Városi Önkormányzat, üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Zrt.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv) értelmében a víziközművek felújítása, fejlesztése, rekonstrukciója az ellátásra kötelezett Önkormányzat feladata. A felújítások a víziközmű üzemeltetője által megfizetett használati (bérleti) díj terhére valósulnak meg, a konkrét fejlesztések és felújítások a költségvetés készítése során kerülnek meghatározásra. A rekonstrukcióra kerülő gerincszakaszok kijelölése a csőtörések száma és az adott szakasz által ellátott fogyasztók száma alapján történik.

A használati díj kizárólag a víziközmű felújítására fordítható, a felhasználásról éves beszámolót kell készíteni a felügyeletet ellátó Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal részére.

4.2 Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (szippantott szennyvíz)

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtése és ártalmatlanításra való átadása az Önkormányzat által megszervezendő közszolgáltatás keretében történik, a közszolgáltató a Terra-Vita

Kft. (Eger, Grónay u. 10.) A közszolgáltatás legmagasabb díját az önkormányzat rendeletben határozza meg.

4.3. Hulladékkezelés

Gyöngyöstarján településen az NHSZ Észak-KOM Régió Kft. a közszolgáltató, a tényleges tevékenységet pedig alvállalkozóként az NHSZ Mátra Hulladékkezelő Nonprofit Kft. látja el. A település a feladatra önkormányzati társulásban vesz részt, melynek gesztora Gyöngyös Város Önkormányzata. A feladat 2023-ban kikerül az önkormányzati feladatai közül, a MOL vezette konzorcium látja el majd a hulladékszállítást minden településen. Az önkormányzat hulladékszállításhoz szükséges vagyonelemeinek felmérése megkezdődött, a hulladékgyűjtő szigetek és a szelektív hulladékgyűjtő edényzetek használatáról várhatóan 2023-ban kell megegyezni az új szolgáltatóval.

A központi jogszabályok értelmében a papír, üveg, fém- és műanyag csomagolóanyag szelektív gyűjtése kötelező, az önkormányzati rendelet értelmében pedig a szelektív gyűjtés házhoz menő gyűjtéssel valósul meg, melynek igénybevétele kötelező.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos lakossági tájékoztatás a hatályos jogszabályok értelmében a Közszolgáltató kötelezettsége, aminek – legalább is évente egy alkalommal - eleget tesz. A Közszolgáltatót segítve az önkormányzat is rendszeresen tájékoztatja a lakosságot minden, hulladék közszolgáltatással kapcsolatos kérdéstről, így a szelektív gyűjtés helyes módjáról is.

A begyűjtött hulladékokat az NHSZ gyöngyösi telephelyén válogatják, majd hasznosításra adják át.

2018. július 1-jén hatályba lépett a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI.12.) EMMI rendelet, melynek 1. melléklet 3. pontja szerint jelentősen növekedett a zöldhulladék gyűjtés előírt gyakorisága. Településünkön az áprilistól novemberig tartó időszakban a gyűjtés kéthetente történik.

A közszolgáltatást igénybe vevő lakosok a gyöngyösi hulladékudvar szolgáltatásait is igénybe vehetik.

A hulladékudvarban az alábbi anyagokat lehet elhelyezni:

NEM VESZÉLYES HULLADÉKOK

- Műanyag csomagolási hulladék (PET palackok, fóliák)
- Karton (dobozok, hullámpapírok)
- Papír (újságpapírok, szórólapok)
- Gumiabroncsok (8 db/év/ingatlan a behozható mennyiség)
- Öblös- és sík üveg
- Étolaj és zsír (sütésből visszamaradt)
- Elektromos és elektronikus hulladékok
- Lom hulladék
- Építési törmelék

Nem veszélyes hulladékok esetén 250 kg/év/ingatlan a díjmentesen behozható mennyiség, ezen felül térítési díj ellenében tudják fogadni.

VESZÉLYES HULLADÉKOK

- Motor-, hajtómű-, és kenőolajok és ezek göngyölege
- Növényvédőszeres és göngyölege
- Fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladékok
- Festék- vagy lakk hulladékok
- Elemek és akkumulátorok

Veszélyes hulladékok esetén 100 kg/év/ingatlan a hulladékgyűjtő udvarban ingyenesen leadható mennyiség, ezen felül csak térítés ellenében tudják fogadni.

A házhoz menő lomtalanítás évente 1 alkalommal igényelhető.

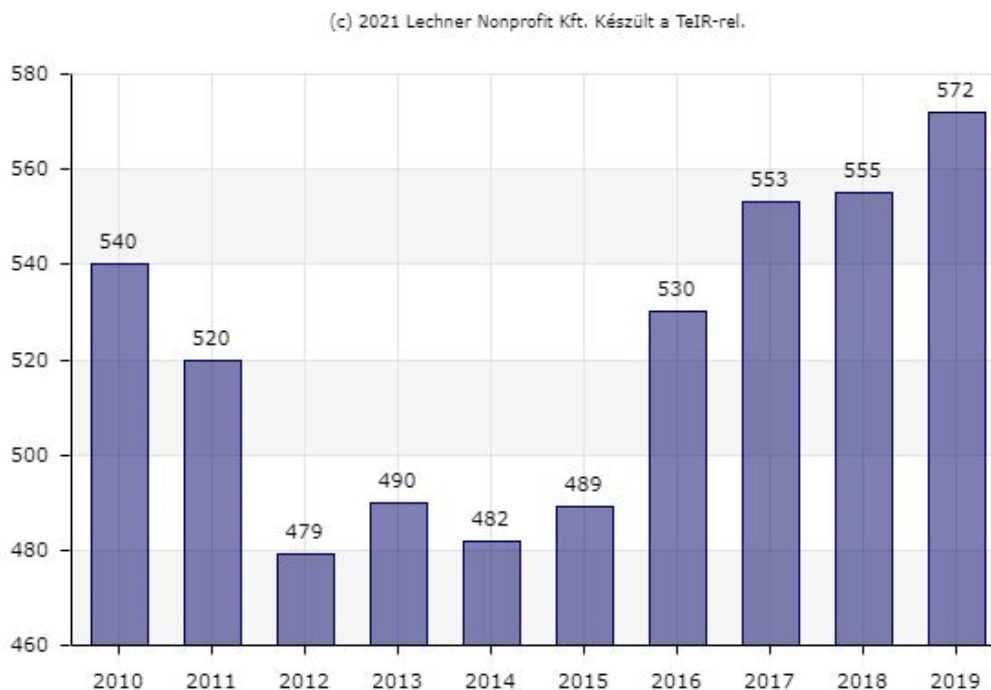
Az Ingyen piacban rendszeresen jelennek meg olyan hirdetések, melyek „teljes lomtalanítást”, hagyaték felvásárlást kínálnak. Az ingatlantulajdonos kizárólag a közszolgáltatónak jogosult hulladékot átadni, a „vállalkozónak” átadott hulladék jelentős része a közterületen köt ki, amiért első sorban az ingatlantulajdonos a felelős, mivel a hulladék tulajdonjogát kizárólag a Közszolgáltatóra ruházhatja át.

Az építési hulladékot a COLAS Északkő Kft. gyöngyössolymosi bányauzeme inert hulladék hasznosítására vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelye átveszi.

Összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (tonna)

Települési szilárd hulladéknak minősül a - háztartási hulladék: az emberek mindennapi élete során a lakásokban, valamint a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben és a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein, valamint az intézményekben keletkező, - közterületi hulladék: közforgalmú és zöldterületen keletkező, - háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű hulladék: gazdasági vállalkozásoknál keletkező - külön jogszabályban meghatározott - veszélyesnek nem minősülő szilárd hulladék.

(forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep>)

5. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) internetes lapján elérhető adatok összegzése

5.1. Az OKIR a következő típusú objektumok adatait tartalmazza Gyöngyöstarján közigazgatási területén:

- borászattal összefüggő tevékenységek 3 tétel (ebből 1 tétel megszünt)
- előkevert betongyártó telep 1 tétel
- sertéstelep és ivóvízkút 1 tétel (tudomásunk szerint nem működő)
- villanszerelő műhely 1 tétel
- autószerelő műhely 1 tétel (az üzemeltető nem üzemelteti)
- kereskedelmi és vendéglátó telephely 2 tétel (ebből 1 tétel megszünt)
- szennyvíztisztító telep 1 tétel
- Sertéstelep - hígrágya tároló medence (600 m³) 1 tétel (nem beazonosítható helyszín)
- nem veszélyes hulladék hasznosítás telephelye 1 tétel (hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkezik)
- kőbánya 3 tétel
- papír, karton és csomagolási hulladékok keletkezésének helyszíne 1 tétel
- 20 kV-os távvezeték 1 tétel
- nem veszélyes hulladékok átvevő hely 1 tétel (megszünt)

5.2. A legnagyobb kibocsátó telephelyek adatbázisa Gyöngyöstarján területére adatot nem tartalmaz.

5.3. Légszennyező anyag kibocsátásokról Gyöngyöstarján Községben 2019. és 2020. évi adatok állnak rendelkezésre. A Borhy tanya telephelyen mért adatok a következők:

2019	2020		
4479	4520	kg/év	Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂
1160	1170	kg/év	Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂

20	20	kg/év	Szilárd anyag
229	231	kg/év	Szén-monoxid

5.4. A felszíni vizek vizsgálatánál a Tarján patak 2019-es adatai állnak rendelkezésre:

ME- RESSZAM	ANYAG_NEV	MI- NI- MUM	MAXI- MUM	ATLAG	MERTEKEGY- SEG_NEV
8	Fenolftalein-lúgosság (p-lúgosság)	0	0,1	0,025	mmol/liter
8	Nitrit-nitrogén (NO ₂ -N)	0	0	0	gramm/liter
8	Ásványi nitrogén	0	0,006	0,001125	gramm/liter
8	Nitrát-nitrogén (NO ₃ -N)	0	0,003	0,000375	gramm/liter
8	Ortofoszfát	0	0,00429	0,002268	gramm/liter
8	Nitrit	0	0	0	gramm/liter
8	Ammónium	0	0,003	0,000375	gramm/liter
8	Nitrát	0	0,016	0,002375	gramm/liter
1	Szulfát	0,071	0,071	0,071	gramm/liter
8	Pentaklór-fenol	0	0	0	mg/l
2	2,4-DCP	0	0	0	mg/l
8	Klorid	0	0,055	0,012375	gramm/liter
8	Vezetőképesség	0	882	210	mikroSie- mens/centiméter
8	para-terc-oktilfenol	0	0	0	mg/l
8	Oldott oxigén (oxigén telítettségi százalék)	0	117	31,625	százalék
3	Hidrogén-karbonát	0	0	0	gramm/liter
8	Réz (oldott)	0	0,000004	0,000001	mg/l
1	Szerves szén (TOC) összesen, mint összes C, vagy COD/3	0	0	0	gramm/liter
8	Oxigén (oldott)	0	0,015	0,003875	gramm/liter
8	Cink (oldott)	0	0,000083	1,59x10 ⁻⁵	mg/l
8	Arzén (oldott)	0	0,000016	5,13 x10 ⁻⁶	mg/l
8	Ammónia-ammónium-nitrogén	0	0,002	0,00025	gramm/liter
3	Karbonát	0	0	0	gramm/liter
8	Ólom (oldott)	0	0,000002	5 x10 ⁻⁷	mg/l
8	Metilorange-lúgosság (m-lúgosság)	0	4	1	mmol/liter
8	Higany (oldott)	0	4 x10 ⁻⁸	1 x10 ⁻⁸	mg/l
8	Összes szerves nitrogén (N-ben)	0	0,002	0,000875	gramm/liter
8	Kadmium (oldott)	0	1 x10 ⁻⁷	3,75 x10 ⁻⁸	mg/l
8	Klorofill-a	0	6,85 x10 ⁻⁵	1,24 x10 ⁻⁵	gramm/liter
8	Króm (oldott)	0	0,000001	3,75 x10 ⁻⁷	mg/l
8	Metilorange-lúgosság (m-lúgosság)	0	4	1	mmol/liter
4	Oldott szerves szén (DOC)	0	0,008	0,002	gramm/liter
8	Levegő hőmérséklet	0	13	2,75	°C
8	Oxigénfogyasztás (KOIps) eredeti	0	0,009	0,003875	gramm/liter
8	Nikkel (oldott)	0	0,000005	1,13 x10 ⁻⁶	mg/l
8	Víz hőmérséklet	0	11	1,875	°C
8	Biokémiai oxigénigény (BOI ₅)	0	0,008	0,00225	gramm/liter
8	Összes foszfor	0	0,00174	0,000425	mg/l
8	Összes nitrogén	0	0,0125	0,005971	mg/l

Újabb adat nincs.

5.5. A szennyezőanyagok kibocsátásánál a szennyvíztisztító telep 2019. és 2020. évi adatai érhetőek el:

	2019	2020
KAJ_NEV	KI_ANYAG_MENNY_KG	KI_ANYAG_MENNY_KG
pH, határérték felett	null	null
pH, határérték alatt	null	null
Összes nitrogén	2122,783	3057,45
Szerves oldószer extrakt (olajok, zsírok)	40,053	39,81
Ammónia-ammónium-nitrogén	1209,586	925,99
Összes foszfor	340,446	84,4
Dikromátos oxigénfogyasztás (KOI _k)	7289,555	7444,56
Biokémiai oxigénigény (BOI ₅)	2299,014	1134,6
Összes lebegő anyag	2242,94	676,78

A kibocsátott szennyvíziszap mennyisége 2020. évben 41,2 m³, szárazanyag tartalma 5,48 t/év.

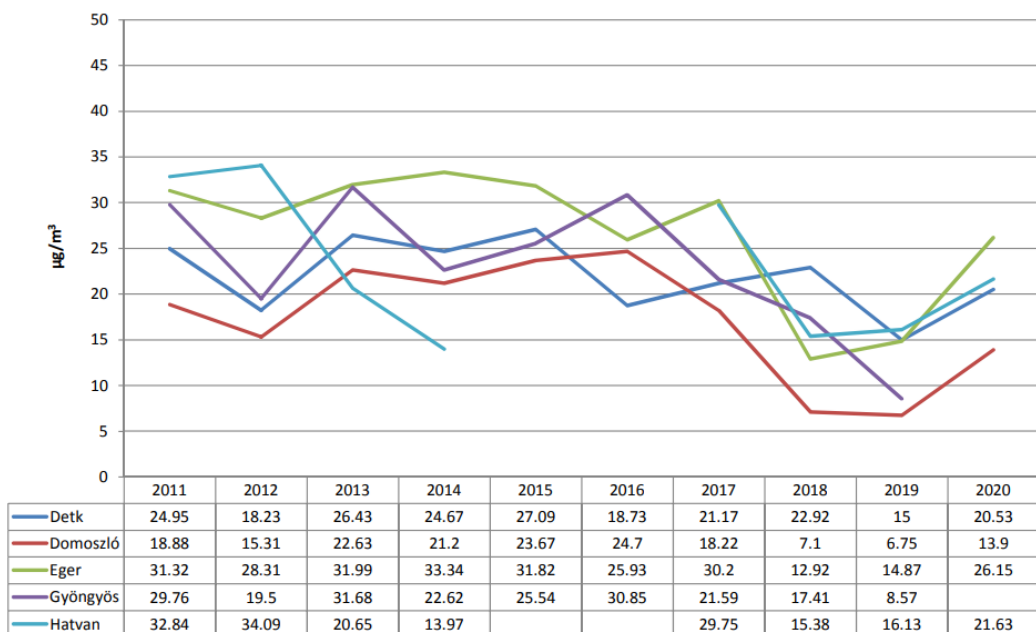
6. Egyéb adatok

6.1. Az országos Légszennyezettségi Mérőhálózat Gyöngyöstarján községhez legközelebbi automata mérési pontja Gyöngyössolymos-Nyírjesen van. A 2021. évi adatok alapján az alábbi maximumokat mérték:

	Határérték	Maximum időpontja	Maximum értéke
SO ₂	125 ug/m ³	2021.08.14	46
NO ₂	85 ug/m ³	2021.01.19.	11,1
O ₃	-	2021.07.13	132,1
PM ₁₀	50 ug/m ³	2021.06.23	46

4.3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal illetékességi területe

4.3.1. Nitrogén-dioxid (NO₂) koncentráció alakulása 2011-2020 között a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal területén

Forrás: 2020. évi összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről a manuális mérőhálózat adatai alapján http://www.levegominoseg.hu/media/Default/Ertekeles/docs/2020_RIV_ertekeles.pdf

6.2. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet sorolja be a megye településeit a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő települések kategóriába. Gyöngyöstarján Község besorolása felszín alatti vizek tekintetében: érzékeny.

6.3. Közműolló (%)

Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

(forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep>)

6.4 A Kormány 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatával fogadta el Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét. A Gyöngyös területén érintő munkarészek a Tarna-alegység fejezetben kaptak helyet. A Gyöngyös területén átfolyó Tarján-patakra a következő megállapítások szerepelnek az anyagban:

- a vízfolyás azonosítója: AEQ038
- a vízfolyás leírása: dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva és közepes-finom mederanyagú – kicsi vízgyűjtőű
- kommunális szennyvízterhelés forrása: Gyöngyös szennyvíztelep, tápanyag és szervesanyag terhelés hatása a befogóra jelentős
- nem közcatornás terhelés lakosságegység arányosan: 16%
- a patakon nitrát monitoringhely kialakítása nem tervezett.
- felszíni víztest kémiai minősítése: jó, hidromorfológiai állapot: kiváló, fizikai-kémiai állapot: gyenge, biológiai állapot: mérsékelt, ökológiai minősítés: mérsékelt.

(A 2010. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terv a gyöngyösi szennyvíztisztító telep minősítésénél az alábbiakat tartalmazta: Szerves anyag tekintetében túlterhelt telep, amely terhelését időnként tovább növelik a borászati eredetű szennyvizek. A telep felülvizsgálata, intenzifikálása javasolt a határérték feletti szennyezés megszüntetése érdekében. A borászati eredetű szennyvizek felülvizsgálata, esetlegesen megfelelő előtisztító építése javasolt.)

Gyöngyös, 2022. október 18.

Kiss Viktor polgármester